

Hajdú-Bihar megye a kilencedik helyre került a begyűjtésben

Hajdú-Bihar megye a kongresszusi verseny megindulásakor rendkívül elmaradt a begyűjtési terv teljesítésében, a megyék közötti országos versenyben a tizenhatodik helyet foglalta el, tehát az utolsók között kullogott. Csak nagyon kis mértékben teljesítette a megye dolgozó parasztsága az állam iránti kötelezettségét. Ennek egyik oka, hogy nem ismerték fel eléggé sem a tanácsok, sem más állami szervek a begyűjtés jelentőségét és sok esetben nem alkalmazták a törvényesség mind a két oldalát. Elfeltekedtek különösen az állampolgári kötelezettségek érvényesítéséről.

Vágómarha begyűjtésben a hetedik helyre kerültünk

Súlyos elmaradás volt a vágómarha begyűjtésének teljesítésében. A megye ebben az időben tizenkilencedik helyen állt. Köztudomású, hogy ez a legutolsó hely és ez szegény és semmivel nem magyarázható egy ilyen állattenyésztő megyében mint Hajdú-Bihar. A sertésbegyűjtésben is a tizennegyedik helyen stagnálunk. A kongresszusi verseny megindulása után a megye vezetői és sok községi tanács, valamint begyűjtési hivatal vállalták, hogy a kongresszusi verseny befejezéséig minden járásban és községben megszüntetik a hátralekötéseket és eléri, hogy a megye elfoglalja méltó helyét a kongresszusi versenyben. Szívós munka indult meg a vállalás teljesítése érdekében. Különösen mindent megtett a maga területén az Allat- és Zsirbegyűjtő Vállalat. A vállalat új igazgatója — Sándor Albert elvtárs — személyesen győződött meg minden községben, ahol állandóan a lehetőségekről beszéltek, hogy valóban mi az oka az elmaradásnak.

A polgári járás vezetői nem átalították kijelenteni — bizonyosan minden meggyőződés nélkül — hogy járásuk területén legfeljebb 15 hízott sertést tudnak begyűjteni, mert több nem kutatható fel a járás területén. Amikor azonban az Allat- és Zsirbegyűjtő Vállalat a tanács apparátussal együtt, valamint a begyűjtési hivatal részvételével alaposan megnézte a lehetőségeket, kiderült, hogy 300 darab hízott sertést lehetett begyűjteni. Hasonlókat lehetett tapasztalni más téren is. Mi lett az eredmény? A megye a kongresszusi verseny befejezésére a tizenhatodik helyről kilencedik helyre került, ami igen jelentős eredmény. Ma már a hízott sertés begyűjtésben kilencedik, vágómarhabegyűjtésben pedig a hetedik helyet foglalja el.

Baromfi- és tojásbegyűjtésben elmaradás van

Ez a helyzet azonban még mindig nem kielégítő, mert hiszen sok járás és község még korántsem teljesítette vállalását, egyszerűen nem teljesítette kötelezettségét, nem tettek eleget törvényességnek a maguk területén. Különösen a hátralekötések felszámolásánál, a tojás és a baromfi terv teljesítés hiányában mutatkozik meg. A fő hiba volt és még mindig az, hogy a begyűjtési apparátus többsége a tervek elkészítésével foglalkozik — egyszerűen irászat mellett ül — így képtelen bekapcsolódni a begyűjtés szervező munkájába. A begyűjtési apparátuson kívül döntő feladat várt volna a Tojás- és Baromfi begyűjtő Vállalatra, valamint a MESZÓV-re, mert a leg-

döntőbb időszakban nem adták meg a megfelelő segítséget. E szervek részéről nem történt meg minden esetben a felelősségvétel. A járási és községi tanácsoknál is mutatkozott némi hanyagság, mert nem ellenőrizték megfelelő erővel a tojás és a baromfi begyűjtését ebben az időszakban, sőt nem egy helyen teljesen elhanyagolták.

Ha a baromfi- és a tojásbegyűjtésben ugyanazt az eredményt elérte volna a megye, amit a vágómarha- és sertésbegyűjtésben — ami teljesen elképzelhető és elvárható lett volna — akkor a megye most az első három, legelőbb az első öt között foglalná el a helyét. Komoly elmaradás van még ma is a nagylétszámú járásban. E járásnak nagyrésze van abban, hogy a megye mindössze 48 százalékat ért el tojásbegyűjtésben. Különösen szegénytelen az elmaradás a járásban Monostorpályi községben, ahol baromfi- és tojásbegyűjtésben mindössze 44, tojásból 36 százalékos eredményt értek el. Súlyosan elmaradt a debreceni járás is, különösen baromfi- és tojásbegyűjtésben, mert mindössze 45 százalékra teljesítette tervét.

Különösen Hajdúböszörmény város szegényteljes eredményei érthetetlenek és türelhetetlenek. Baromfi- és tojásbegyűjtésben mindössze 38, tojásból 46 százalék az eredmény. Pedig a hajdúböszörményi tanács vezetői, maga Németh István elvtárs, a végrehajtó bizottság elnöke vállalták, hogy a kongresszusi verseny végére nem lesz hátralekötés a városban, de ez bizony nem történt meg. Hajdúböszörmény teljesítése igen komolyan esik latba a megye tervében, hiszen egy nagy mezőgazdasági városról van szó. Az itteni súlyos elmaradást személy szerint felelős a tanács elnöke, a begyűjtési hivatal vezetője, valamint a földművelésügyi illetékes vezetői. Hasonló súlyos elmaradás van még mindig Hajdúdorogon, Egyeken, Görbeházán.

A beadást nem lehet a végtelenségig halogatni

A begyűjtési terv teljesítése tudvalevő nem megy magától. Komoly politikai munkát igényel, hogy felrúzzák a termelőket, akiknek nincs joguk adósai maradni az államnak. Nem lehet megengedni, hogy a törvényességnek csak egyik oldala érvényesüljön olyanképpen, hogy az állammal szemben van joguk követelőzni, ellenben a beadási kötelezettséget lehet halogatni és megtorlással nélkül a végtelenségig lehet húzni-halasztani. A megyei begyűjtési hivatal is felelős azért, hogy nagyon sok helyen — nyilván megfelelő ellenőrzés hiányában — nem biztosították a törvényben előírt szabályokat, nem szereztek érvényt kellő mértékben a renitens, a törvényeket semmibevevő beadásra kötelezett termelőkkel szemben.

Példának lehet állítani a megye első községét, Ujirát és az ottani dolgozó parasztokat és nyomukban következő Darvas község dolgozó parasztjait. Akik csaknem minden cikkből túlteljesítették beadási kötelezettségüket, s ezzel kivívták a dolgozó nép államának elismerését. Ellenben érthetetlen az, hogy e két község között terül el — hasonló adottságok és körülmények között — Csökmő. Ez a község sorrendül — ha a községek sorrendjét vesszük alapul — ötvenedik helyen áll a begyűjtésben. Vajjon van-e elég magyarázat arra, hogy itt különleges bajok vannak, vagy nem tudják teljesíteni a tervet. A járásközött

első helyet foglalja el a püspök-ladányi járás és pont maga Püspök-ladány, ahol a járási székhely van, hasonló eredményekkel csúfoskodik Csökmőhöz. A járási székhelyen is bizonyára megvan az a lehetőség, mint a járás többi községeiben. A község vezetőin a sor, hogy ezeket figyelembe véve jó politikai munkával sürgősen teljesítsék begyűjtési tervüket.

Nagy Imre elvtárs mondta a kongresszusi beszámolójában: „Helyi tanácsaink vezetőinek, feladatok funkcionáriusainak és beosztottjainak egyaránt tudnia kell, hogy nemcsak a törvények alkalmazása során elkövetett túlkapás törvénysértés, hanem az állampolgári kötelezettségek teljesítésének elmulasztása is törvénysértés, ami ellen nem kisebb szigorral kell fellépni, mint a túlkapások ellen.”

Ennek értelmében kell alkalmazni minden községben az intézkedéseket. A munkás-paraszt szövetség az, ami éppen megköveteli, hogy a törvényeket nem tisztelőkkal szemben a leghatározottabban eljárjanak, ne csak a munkásosztály tegyen meg minden hősi erőfeszítést a tervek teljesítésére, illetve túlteljesítésére, hanem a falu dolgozó népe is.

A Néplap postájából

A párt harmadik kongresszusának tiszteletére indított munkaversenyek általában sikerrel jártak. A mezőgazdaságban különösen a begyűjtésben és a növény-ápolásban mutatkoztak szép eredmények. A dolgozó parasztok nagy lelkesedéssel tettek eleget kongresszusi vállalásuknak és segítették a városi lakosság jobb ellátását.

A kongresszusi verseny során ugyanis a baromfi- és tojásbegyűjtő vállalatokhoz 14.158 kiló baromfit és 1.344.578 tojást adták be a debreceni dolgozó parasztok. Ez igen szép eredmény. Igyekezzünk, hogy a beadásnak ezt az ütemét továbbra is megtartsuk és ezzel elősegítsük, hogy megyénk a begyűjtési versenyben előbb kerüljön.

Huber Zoltán
begyűjtési előadó, Debrecen.

A szarvasmarha átteleltetése már nagyon sokszor gondot okozott a tsz-eknek. Az utóbbi időben tapasztaljuk, hogy mindinkább felismerik a tsz-ek a silózás jelentőségét az átteleltetésben és egyre inkább rátérnek a silózásra. A földesi Kossuth tsz már megkezdte a télre való takarmányok silózását. Az őszi takarmánykeverékből a tsz silózási terve 150 köbméter volt. Május 25-ig a tsz 500 köbmétert silózolt belőle. Egész évi silózási tervének nagyrésztét tehát már

teljesítette. (800 köbméter az évi terve.) Kövessék a többi tsz-ek is a földesi Kossuth tsz példáját és már most gondoskodjanak állataiknak télre való takarmányról.

Szilágyi Lajos
agropropagandista,
Püspök-ladány

Bárandon a sok eső ellenére is jól halad a növényápolás. Amint az idő és a föld arra alkalmas azonnal a határba mennek a parasztok és kapálnak. El is végezték a bárándi határban a kukorica első kapálásának 60 százalékát, a napraforgó és burgonya első kapálásának 65 százalékát. A cukorrépa egyelés pedig teljesen befejeződött. Kabai János 8 holdas dolgozó paraszt két hold kukoricáját is kiegyeltes, de kész a Bíró Imre egy holdján és a Szabó Imre két hold és 800 négyzetgölgök kukoricáján is az egyelés.

A tsz-ekben is hasonlóan dolgoznak. Az Uttőre, a Rákóczi és a Dózsa egymással versenyeznek. Az Uttőreben Nagy Ferenc brigádja 200 mázsa cukorrépatermést vállalt holdanként, dohánnyal pedig 10 mázsa termést. A tsz-ek versenyében a növényápolásban a Rákóczi lett az első, ennek alapján a községi tanács vándorzászlaja is hozzákerült.

Gaál Zsigmond
Báránd, Tanács

Pénteken megismétli szereplését a Magyar Állami Népi Együttes

Szerencsétlen időjárás szériát fogott ki a Magyar Állami Népi Együttes Debrecenben. A szombati előadást elverte az eső, de ma délután eső lett a sorsa a vasárnapi előadásoknak is. A nehéz esőfellegek „vízszünetiben” szerepelt az együttes. A közönség

jórészt persze megzavarta az egész napos esőzés: sokan csúsztak le az előadásokról, annak ellenére, hogy az esti szereplésre érvényesek voltak a délutáni jegyek is és a stadion erre a célra kijelölt része zsúfolásig megtelt. Az együttes népszerűségét bizo-

nyítja ez az időjárás szeszélyekkel dacoló nagy érdeklődés. Ahogy írtuk azonban, így is sokan maradtak le az előadásról és éppen ezért pénteken délután 5 órakor megismétli szereplését az együttes. A vasárnapra szóló jegyek természetesen erre az alkalomra is érvényesek.

„Májusi eső aranyat ér”

Májusi eső aranyat ér, ezt tartja a közmondás. S ha a határt járva megfigyeltük a mezőgazdasági növények fejlődését, úgy meg kell állapítanunk, hogy a közmondás ezúttal nem tévedett. A hosszantartó és rendkívül kemény tél és a hét hónapig tartó szárazság után a növényzet buján és üdén fejlődik, és ebben nagy része van a kedvező időjárásnak, az április közepe óta megindult bőséges esőzésnek.

A múlt havi beszámolóban a több évtizedekre visszamenő adatfeljegyzések alapján arra a következtetésre jutottunk, hogy az előttünk álló május hónap meleg, vagy legrosszabb esetben is átlagkörülmény melege lesz. Ez teljes mértékben bevalt, mert május hónap közép-hőmérséklete 16,2 fokot ért el, és ez mindössze 0,1 fokkal maradt el a 30 éves átlagtól. Persze, ez az aránylag kedvező hőmérsékleti mérleg igen változatos viszonyokat takar. A hónap eleje kedvezően indult, 4-5-én a napi fölmelegedés már meghaladta a 25 fokot. Ekkor azonban bőséges esők kíséretében lehűlés indult meg, amely a hónap közepéig egyre fokozódott, és (mint azt az elmúlt havi beszámolóinkban jeleztük), 15-16-án, főleg talajmentén, 3-4 fokos fagyok léptek fel. Számottevő javulás csak a hónap utolsó harmadában indult meg, 24-től kezdve ugyanis minden nap elérte vagy meghaladta a hőmérséklet a 25 fokot.

AZ ARANYAT ERŐ májusi eső gyakran és olykor igen ki-

adósan esett. A hónap 31 napja közül 15 napon esett, ezek közül 8-án egyetlen napon Debrecenben 31,7 mm hullott le, de jelentős mennyiségű esett még június elejére virradó éjszaka is, 20,1 mm. A havi csapadékosság Debrecenben így kevesen 86 mm-t tett ki, azaz május átlagsapadéknak 148 százalékát. Hajdú-Bihar megye területén mindenütt bőséges volt az esőzés. A délkeleti részen, Berettyóújfalun, Körösszakál, Szeghalom vidékén a havi mennyiség meghaladta a 100 mm-t, Berettyóújfaluban 126 mm esett. Északnyugat felé kevesebb hullott, a Hortobágy és Polgár körül csak 40-45 mm volt a havi csapadék.

Az átlag körüli hőmérséklet és bőséges csapadék mellett azonban májusban igen kevés volt a napfény. Mindössze 229 órát süttött a nap Debrecenben és így a sokéves átlagnak csak 87 százalékát kaptuk meg ebben a hónapban. Ez már a harmadik egymásután következő hónap, amikor kevés volt a napfény, mert a szokatlanul borult időjárás már március óta tart, úgy hogy március óta a napfényhiány már 105 órára emelkedett.

A HUVÓS TAVASZ késleltetően hatott a mezőgazdasági növények fejlődésére, így a rozs, amely átlagosan Debrecenben és környékén május 11-én szokott virágzani, csak június első napjaiban jutott ebbe a fejlődési stádiumba, s ezért a kérés 3 hétre tehető. A búza esetében a helyzet hason-

ló, és így, ha a június az átlagos viszonyoknak megfelelően alakul is, az általános aratás ebben az évben nem indulhat meg a legkedvezőbb körülmények között is csak július közepe táján. Nagyon megkészt a vegetáció fejlődése más irányban is. Az akác és bodza virágzása május végére tolódtól el és egyes fák lombosodása is szokatlanul későn, május végén következett be. Ezek a jelenségek igen hosszú időzvi számenőleg párjukat ritkítják.

EGY másik közmondás azt mondja, hogy „Jóból is megárt a sok”. Bizonyos vonatkozásban áll ez a jelenlegi időjárás csapadékos jellegére. Ugyanis a bőséges esőzések és az aránylag alacsony hőmérséklet mellett a levegő szokatlan módon páratelt és ez a körülmény a gabonaművekben, a gyümölcsösökben és a szőlőkben gomba- és egyéb betegségek fellépését segíti elő, amelyek a nagy nedvességben kedvező fejlődési lehetőséget találnak. A sok eső a gabonákban megdőlést okoz.

A JUNIUS időjárását rendezen június 8. körüli (Medárd nap) napok időjárása szabja meg. Ez évben azonban a Medárd napi időváltozás pontosan egy héttel előbb kezdődött, és az előlelekből ítélve a csapadékos jellegű időjárás az egész hónap folyamán tartani fog.

Debrecen, 1954 június 5.
Dr. Berényi Dénes
egyetemi tanár,
TTIT szakosztályi alelnök.

